

Uus Eesti Idee

Juba pikemat aega on Eesti poliitilisel maastikul otsitud Uut Suurt Ideed. Kümnekond aastat tagasi oskas enamik inimesi seletada, kuhu meie riik liigub – meie eesmärgid olid ühinemine Euroopa Liidu ja NATOga, piisava majanduskasvu saavutamise, et üles ehitada kõiki inimesi arvestav sotsiaalsüsteem, nii üksikisikute kui ka erinevate riikide vabaduste ning huvide austamine, kodanikuühiskond.

Pärast olulisemate eesmärkide saavutamist on Eesti visioonides tühjus. Võib öelda, et meie riik vegeteerib oodates uue ning eesmärgistatud visiooni sündi. Praegused valitsused ei suuda peale rahajagamise ja omavalitsuse vastandumise targemat eesmärki pakkuda.

Me elame üle aasta Euroopa Liidus, mille eesmärk ja strateegia pandi paika 2000. aastal Lissabonis. Siinkohal on meeldiv tõdeda, et nii Eesti kui ka Euroopa Liidu visioonid võiksid olla ja ka on sarnased. Nad ei ole vastanduvad. Praeguses globaalses maailmas saab olla edukas vaid siis, kui otsida partnereid ja sõpru – sarnaselt mõtlemaid ja käituvaid riike, selle asemel, et vastanduda. Üheskoos on jõudu rohkem ja jõuab rohkem.

Lissaboni strateegia

Et arutleda selle üle, milliseid samme Eesti peaks astuma, et lõpetada vegeteerimine, leida uus ühiskonda mobiliseeriv eesmärk ja anda oma panus Lissaboni strateegiaga Euroopale seatud tuleviku saavutamisse, tuleks kõigepealt meelde tuletada, mida Euroopa Liidu valitsusjuhid Lissabonis kokku leppisid.

Eesmärgiks seati "saada maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmispõhiseks majanduseks, mis

oleks võimeline pidevaks majandustõusuks, mille tulemuseks on rohkem töökohti ja suurem sotsiaalne sidusus."

Tundub, et selline visioon võiks sobida ka Eestile väga hästi! Kuidas selleni jõuda? Tegelikult on siin vähe teha ühendusel endal. Asi sõltub suurel määral liikmesriikides seatud strateegiast. Seda tõdeti ka vahekokkuvõttes, mille uus Euroopa Komisjon Lissaboni strateegia elluviimise seisust tegi.

Eestis on tänaseni kehtiv arengukava – „Teadmispõhine Eesti. Eesti Teaduse- ja arendustegevuse strateegia 2002-2006“, mille töötas välja Mart Laari valitsus tollaste haridus- ja majandusministrite juhtimisel, ning mille Riigikogu võttis kolmikliidu juhtimisel vastu 2001. aasta detsembrikuus.

Samas ei ole hiljem istunud valitsused seda töövilja vaidlustanud. Eesti ühiskonna eesmärgid on suurtes piirides siiani samad, sest nii nagu praegu kehtiv kava oli valminud kooskõlas Lissaboni strateegia eesmärkidega, peaks nendega olema kooskõlas ka uus kava, sest teatavasti on Lissaboni kokkuleppe täitmise tähtajaks 2010. aasta.

Mille üle siiski vaieldakse – peaaegselt raha üle. Milles uus teadmispõhine ühiskond seisnema peaks, seda näevad eurooplased siiski suurel määral

Isamaaliidu esimees Tõnis Lukas.

sarnaselt. Teaduskeskuste täiendavat finantseerimist ja PPP vajalikkust arendustegevusest jutlustavad kõik. Aga kui teema laieneb valikutele – näiteks teadus- ja põllumajandustoetuste vahekorrale, ähvardab pill lõhki minna.

Eesti ja Euroopa huvid on sarnased

Niisiis – Euroopa edukus sõltub sellest, kuidas teaduse ja innovatsiooni probleemid

lahendatakse igas liikmesriigis eraldi. Juba mainitud teaduse- ja arendustegevuse strateegia seadis eesmärgiks saavutada 2006. aastaks euroopalik finantseerimise tase – teadus- ja arendustegevuse kogukulutused peaks selleks ajaks küündima 1,5% SKT-st aastas. Euroopalik ses mõttes, et senine finantseerimise osakaal ei meenutanud mingilgi moel arenenud ühiskonda, kuigi oma edusammud olid ka meil kahtlemata ette näidata.

Innovatsioonile suunatud majanduse üles ehitamisel on kaks lähtekohta. Esiteks peab ühiskond ja riik investeerima piisavalt teadus- ja arendustegevusse, et sünniks uued ideed. Teisest küljest on vaja toetada ettevõtteid, kes julgeid ja novaatorlikke lahendusi ellu rakendaksid, loodaksid uude tooteid ja teenuseid, mille aluseks on säravad teadlaste mõtted.

Jätub lk 3

Teeme ära!

On asjatundmatu võrrelda omaaegset vanglate ameti ministereiumile allutamist politsei ameti muutmise siseministreeiumi osakonnaks. Vanglate osakond justiitsministreeiumis tegeleb kurjategijate valvamisega kinnises süsteemis, politsei aga meie kõigi turvalisuse tagamisega. Kellele vanglate juhtimine allub, pole ühiskonnale eriti oluline, peaaegu, et süüdimõistetud oma karistuse ära kannavad ja kui õnnestub, siis ka oma süütegu mõistavalt ja ümber kasvavad.

Teine lugu on politseiga. Politseinike hea väljaõpe ja profes-

sionaalne, poliitikute suvast sõltumatu tegutsemine on üks põhjusi, miks täna on nende usaldus rahva silmis väga kõrge. Samas nägime Liuhula näitel, mis võib politseiga poliitiliste asjatundmatu tegutsemise tagajärjel juhtuda. Kui mässu mahasurumine vanglas on ühiskonnale mõistetav ettevõtmine, siis valitsuse käsul politseiga rahva vastu minemine seda ilmselt ei ole.

Tarmo Loodus
siseminister 1999-2002

päästekompaniide likvideerimisel – tulemuseks on päästetööjõu vähenemine, mis on ühiskonnale toime suuremate õnnetuste likvideerimiseks. Isegi tagasihoidlik õlireostus Tallinna lähel osutus

Kuidagi ei saa nõustuda endise siseministri Ain Sepiku arvamusel politsei ameti likvideerimise kohta. Pigem tekitab tema arvamus seda kiirustades ette võtta järjekordse ohu tunde, nagu see oli

Ministreeiumid on poliitilised organisatsioonid, mis mõeldud ennekõike oma valdkonna poliitiliste kujundamiseks riigis. Et see nii on, seda tõestab asjaolu, et enamiku riigikogus menetleta-

vatest eelnõudest ehk tulevatest seadustest töötavad välja ministreeiumi ametnikud. Ministreeiumid kujundavad ja viivad ellu ministri või tema erakonna poliitilist tahet. Nii võime üheselt aru saada, et päästekompaniide likvideerimine oli Rahvaliidu tahe.

Ametite loogika seisneb aga selles, et need on riigis kehtestatud seaduste alusel elukorralduse tagajad. See tähendab, et nad vastutavad vastuvõetud seaduste erapooletu ellurakendamise eest.

Jätub lk 5

Innovatsiooni edukus – lk 2

Keskerakond kätkestab Eesti kooli – lk 4

Savisaar kui Venemaa käepikendus – lk 5

Kõige isamaalisem talu – lk 6